

SYLLABUS

INTERNATIONAL EUROPEAN
UNIVERSITY

**SCHOOL OF
MEDICINE**

Українська мова
(за професійним спрямуванням)

2021

SYLLABUS

Дисципліна 			
		Українська мова (за професійним спрямуванням)	
Викладач (-і) 			
			
Профайл викладача (-ів) 			
			
Консультації			
Очні консультації		Другий четвер місяця з 15:00 до 16:00	
Онлайн консультації		Третя п'ятниця місяця з 15:00 до 16:00	
Контактний телефон 			
			
E-mail 			
			
Сторінка дисципліни 			
			
Форма підсумкового контролю	залік	диференційований залік	екзамен
	☒	☐	☐

SYLLABUS

1 Коротка анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є практичним втіленням сукупності знань та умінь, що формують профіль фахівця в області медицини. Вивчення дисципліни забезпечує одержання необхідних практичних навичок, без яких неможлива робота сучасних фахівців. Знання дисципліни надає можливість підвищити якість сприйняття та оперування необхідною професійною термінологією.

2 Передумова вивчення дисципліни

Інтегрується з дисциплінами українознавчого спрямування та з іншими дисциплінами на рівні використання фахової нормативної лексики (медичної термінології).

3 Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є продовження формування національно-мовної особистості, комунікативних навичок майбутніх спеціалістів, студіювання особливостей фахової мови. Основними завданнями вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є засвоєння основних понять курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)»; усвідомлення значущості державної мови у професійному спілкуванні; оволодіння основами фахової мови медика; опанування нормами укладання медичних документів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є:

навчити студентів самостійно орієнтуватися, аналізувати та дотримуватися норм сучасного українського професійного мовлення;

сформувані уміння та навички правильного використання медичної термінології в усному та писемному мовленні, редагування текстів наукового стилю медичного спрямування, складання медичної документації;

сприяти розвитку здатностей до самоосвіти й самовдосконалення, свідомого та вільного володіння державною мовою у професійній діяльності.

4 Результати навчання

1. Уміння застосовувати лексико-граматичні категорії сучасної української літературної мови для вироблення оптимальної мовної поведінки в професійній сфері.
2. Володіння термінологічною лексикою, навичками роботи з вузькоспеціалізованими словниками.
3. Аналіз доцільності використання лексичних, морфологічних, синтаксичних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів.
4. Опанування усними та писемними нормами мовленнєвого етикету в професійній діяльності лікаря.
5. Знання жанрових особливостей публічного виступу.
6. Здатність диференціювати функціональні стилі сучасної української літературної мови загалом та ознайомитись з дистинктивними ознаками наукового медичного тексту.
7. Розвиток навичок укладання основних адміністративно-канцелярських та медичних документів, а також редагування перекладних текстів.

SYLLABUS

5 Кредити ECTS

3 кредити / 90 академічних годин

6 Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Усього	Практичні заняття	Самостійна робота студента
Розділ 1. Лексико-граматичні та правописні особливості фахового мовлення медиків			
Тема 1. Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування.	6	3	2
Тема 2. Лексичний аспект професійної мови медиків. Фразеологізовані одиниці у фаховому мовленні.	6	3	3
Тема 3. Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української медичної термінології.	6	3	3
Тема 4. Словники у професійному спілкуванні. Типи словників, їх функції та роль у підвищенні мовленнєвої культури.	6	3	3
Тема 5. Морфологічний аспект медичної професійної мови.	6	3	3
Тема 6. Синтаксичний аспект професійної мови медиків.	6	3	3
Розділ 2. Стильові особливості ділового та професійного спілкування. Культура публічного виступу.			
Тема 7. Особливості українського мовленнєвого етикету. Комунікативні ознаки культури мовлення. Мовленнєвий етикет лікаря.	6	3	3
Тема 8. Публічний виступ та його жанри.	6	3	3
Тема 9. Стилістичний аспект фахової мови медичних працівників.	6	3	3
Тема 10. Науковий стиль у фаховому мовленні. Структура та види наукового тексту.	12	6	6
Тема 11. Культура писемного ділового мовлення: загальна характеристика.	6	3	3
Тема 12. Професійна документація медиків. Особливості її складання та оформлення.	18	12	6
Усього годин	90	48	42

SYLLABUS

7 Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестр	Міжнародна дисциплінарна інтеграція	Курс (рік навчання)	Цикли: загальної підготовки/ професійної підготовки/ вільного вибору
1 семестр	1	Так	1 курс	Цикл загальної підготовки

8 Система оцінювання та вимоги

Поточна успішність студентів оцінюється за 4-и бальною шкалою (2; 3; 4; 5) на кожному практичному з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

«5» – студент правильно, повно та аргументовано розкрив теоретичне питання або виконав практичне завдання, продемонстрував уміння самостійно аналізувати матеріал, використовувати необхідну термінологію та має лексичний мінімум, при відповіді викладає матеріал чітко та логічно;

«4» – студент достатньо повно розкрив сутність питання, володіє необхідною термінологією та лексичним мінімумом, але припускається деяких неточностей, які не вплинули на правильне розуміння;

«3» – отримує студент, який частково розкрив зміст питання, на мінімальному рівні оволодів необхідною термінологією та лексичним мінімумом, припустився помилок принципового характеру.

Семестровий залік оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) та 200-бальною шкалою шляхом визначення середнього арифметичного поточних оцінок за кожне практичне заняття за 4-и бальною шкалою, та її наступної конвертації у бали 200-бальної шкали. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти – 120.

Підсумковий контроль знань з дисципліни здійснюється у формі заліку.

<https://ie.u.edu.ua/docs/rate-of-study.pdf>

9 Умови допуску до підсумкового контролю

До семестрового підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, завдань, передбачених навчальним планом на семестр відповідно до навчальної дисципліни, відвідали всі заняття, передбачені навчальним планом, написали та здали історію хвороби і мають середній бал за поточну навчальну діяльність не менше «3» (72 бали за 120-бальною шкалою).

<https://ie.u.edu.ua/docs/rate-of-study.pdf>

10 Політика дисципліни

Викладання дисципліни передбачає використання новітніх освітніх технологій, спрямованих на підвищення зацікавленості студентів у вивченні курсу, оволодінні теоретичними та практичними знаннями з дисципліни.

На заняттях та під час перебування в Університеті студент повинен поважно ставитися до викладачів, співробітників та інших студентів, відвідувати заняття згідно з розкладом, приходити вчасно і не залишати аудиторії без дозволу викладача. Необхідно виконувати всі академічні завдання і роботи у визначені терміни.

SYLLABUS

10 Політика дисципліни

Також обов'язковим є дотримання викладачем навчального плану дисципліни. Оцінювання знань студентів має бути справедливим і об'єктивним, відповідно до критеріїв оцінювання. Вирішення конфліктних ситуацій і проблем в аудиторії, якщо такі виникають, повинно бути конструктивним і без утисків прав студентів.

11 Політика щодо пропусків занять та виконання завдань пізніше встановленого терміну

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю має право пройти поточний контроль у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, що був відсутній на заняттях без поважних причин, не брав участі у заходах поточного контролю, не ліквідував академічну заборгованість, не допускається до підсумкового семестрового контролю знань з цієї дисципліни, а в день складання екзамену в екзаменаційній відомості науково-педагогічним працівником виставляється оцінка «недопущений». Повторне складання диференційованого заліку з дисципліни призначається за умови виконання всіх видів навчальної, самостійної (індивідуальної) роботи, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни і проводиться згідно із затвердженим директором графіком ліквідації академічної заборгованості.
<https://ie.u.edu.ua/docs/050.pdf>

12 Політика дотримання академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності
<https://ie.u.edu.ua/docs/011.pdf>

13 Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

- Глушук С. В. Сучасні ділові папери: Навчальний посібник / С. В. Глушук, О. В. Дияк, С. В. Шевчук. К.: Арій, 2009.
- Кисіль Г. Г. Українська мова: культура мовлення медика : Навчальний посібник / Г.Г. Кисіль, О. Ф. Черногуз К.: Медицина, 2018. 464 с.
- Кисіль Г. Г. Професійне мовлення медиків : Навчальний посібник / Г.Г. Кисіль, О. Ф. Черногуз К.: Медицина, 2012. 440 с.
- Мацюк З. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник / З. Мацюк, Н. Станкевич. К.: Каравела, 2008.
- Мацько Л. І. Культура фахової мови: Навч. посіб. / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. К.: ВЦ «Академія», 2007.
- Михайлюк В. О. Українська мова професійного спілкування: Навч. посібник. К.: ВД «Професіонал», 2005.
- Семенов О. М. Культура наукової української мови: Навч. посіб. К.: «Академвидав», 2010.
- Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. К., 2019.
- Шевчук С. В. Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний посібник. К.: Арій, 2008.
- Шевчук С. В. Ділове мовлення: Модульний курс: Підручник. К.: Арій, 2009.
- Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням : Підручник. / С. В. Шевчук, І. В. Клименко. – 2-ге вид., випр. і доп. К: Алерта, 2017 – 696 с.
- Шевчук С. В. Українське ділове мовлення: Підручник. К.: Арій, 2009.

SYLLABUS

13

Рекомендовані джерела інформації

Додаткова література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004.
2. Бондаренко В. В. Переклад науково-технічної літератури. / В. В. Бондаренко, В. В. Дубічинський, В. М. Кухаренко. Харків, 2001.
3. Вихованець І. Р. Теоретична морфологія української мови / І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська. К.: Унів. вид-во «Пульсари», 2004.
4. Волкотруб Г. Й. Стилїстика ділової мови. К.: МАУП, 2002.
5. Дяков А. С. Основи термінотворення / А. С. Дяков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2000.
6. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності: стилїстика та культура мови. К.: Довіра, 1999.
7. Караванський С. Секрети української мови. Львів: БаК, 2009.
8. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: Навч. посібн. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2004.
9. Мацько Л. І. Стилїстика ділового мовлення та редагування ділових документів: Навч. посібник для дистанц. навчання / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець, О. В. Солдаткіна. К.: Ун-т «Україна», 2004.
10. Мацько Л. І. Риторика: Навч. Посібник / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. К.: Вища школа, 2003.
11. Мацько Л. І. Стилїстика української мови: Підручник / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. К.: Вища школа, 2003.
12. Пономарів О. Культура слова: Мовностилїстичні поради: Навч. посіб. К.: Либідь, 1999.
13. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: Навчальний посібник. К.: Знання, 2006.
14. Сагач Г. М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації: Навч. посіб. К.: Зоря, 2003.
15. Сербенська О. Культура усного мовлення: Практикум: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004.
16. Струганець Л. В. Теоретичні основи культури мови: Навчальний посібник. Тернопіль, 1997.
17. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: Навч.- метод. посіб. К.: НАДУ, 2008.
18. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів / С. П. Биби́к, І. Л. Михно, Л. О. Пустовіт, Г. М. Сюта. К.: Довіра; УНВЦ «Рідна мова», 1999.
19. Хміль Ф. І. Ділове спілкування: Навчальний посібник. К.: «Академвидав», 2004.
20. Шевчук С. В. Українська мова. Комплексна підготовка до тестування: Навчальний посібник / С. В. Шевчук, О. О. Кабиш, І. В. Клименко. К.: Арій, 2008.

Словники:

1. Вирган І. О. Російсько-український словник сталих виразів / І. О. Вирган, М. М. Пилинський. Харків: Прапор, 2002.
2. Волощак М. Неправильно – правильно: Довідник з українського слововживання: За матеріалами засобів масової інформації. Київ: Вид. центр «Просвіта», 2000.
3. Головащук С. І. Російсько-український словник сталих словосполучень. К.: Наук, думка, 2001. – 640 с.
4. Єрмоленко С. Я. Новий російсько-українській словник-довідник. К., 1999.
5. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. К.: Видавництво «Українська книга», 2004.
6. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики. Львів: БаК, 2006. 7. Лучик А. А. Російсько-український та українсько-російський словник еквівалентів слова. К.: Довіра, 2004.
8. Непійвода Н. Практичний російсько-український словник. Найуживаніші слова і вислови. К.: Основа, 2000.
9. Олійник О. О. Російсько-український словник наукової термінології / О. О. Олійник, М. М. Сидоренко. К., 1994.
10. Російсько-український словник / НАН України. Ін-т мовознавства імені О. О. Потебні / І.О. Анніна, Г. Н. Горюшина, І. С. Гнатюк та ін.; За ред. В. В. Жайворонка. К.: Абрис, 2003. – 1424 с.

SYLLABUS

13

Рекомендовані джерела інформації

11. Російсько-український словник-довідник / За ред. В. М. Бріцина. К.: Довіра, 2008.
12. Словник української мови: В 4 т. / Упорядкував з додатком власного матеріалу Борис Грінченко / НАН України. Ін-т української мови. К.: Наук. думка, 1996-1997.
13. Словник труднощів української мови / За ред. Єрмоленко С. Я. К., 1989.
14. Словник української мови: В 11 т. / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні / Ред. кол.: І. К. Білодід (голова). К.: Наук. думка, 1970-1980.
15. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. К.: Знання, 2006.
16. Сучасний словник-мінімум іншомовних слів. К.: Довіра, 2008
17. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005.
18. Український орфографічний словник: Близько 174 тис. слів / За ред. В. Г. Складенка. К.: Довіра, 2009.
19. Шевчук С. В. Російсько-український словник ділового мовлення. К.: Вища школа, 2008.

Додаткові інформаційні джерела:

Академічний тлумачний словник української мови. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua> > dilovuj.

Ділова мова – Офіційний сайт української мови [Електронний ресурс]. – : Режим доступу: <http://ukrainskamova.com> > publ.

Ділова українська мова в державному управлінні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://academy.gov.ua> > library_nadu > Biblioteka_Magistra.

Українська ділова мова - Документи, зразки, бланки ... [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dilomova.org.ua>

Українське ділове мовлення: бізнес-спілкування. [Електронний ресурс]. – – Режим доступу: <http://URL: http://www.dilovamova.com>.

Український правопис (2019) / Міністерство освіти і науки... [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua> > osvita > ukrayin...

Словник найуживаніших термінів у ділових документах. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidru4niki.com> > slovnik_nay...

14

Поради з успішного навчання на курсі

Якщо Ви бажаєте бути успішним в цій дисципліні, то необхідно:

1. Бути активним, наполегливим, допитливим, послідовним
2. Бути охайним та ввічливим
2. Систематично готуватися до практичних занять
3. Виконувати завдання для самостійної роботи та захищати їх на занятті.
3. На занятті бути присутнім в медичному халаті
4. Самостійно вирішувати тести та задачі, активно працювати на занятті.
5. Готувати презентації та кросворди з дисципліни. Брати участь у студентських наукових конференціях та займатися науково-дослідною роботою в наукових гуртках кафедри.

Я бажаю Вам завзятості, цілеспрямованості та мотивації до навчання. І тоді успіх прийде до вас!

До зустрічі на заняттях!

Не забудьте медичні халати!